

Dosarul nr. 3ra-770/22
2-18003494-01-3ra-01082022

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (jud: V.Hrapacov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: G.Colev, Șt.Starciuc, A.Curdov)

Î N C H E I E R E

5 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Anna Iachimova,
în cauza de contencios administrativ, la acțiunea în contestare depusă de Anna Iachimova împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”, terți Societatea cu Răspundere Limitată „Gagauz-Gaz” și Serghei Iachimov cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile,

împotriva deciziei din 30 mai 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul depus de Anna Iachimova și a fost menținută hotărârea din 2 noiembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de 8 august 2018 Anna Iachimova a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” (în continuare SA „Moldovagaz”), intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Gagauz-Gaz” (în continuare SRL „Gagauz-Gaz”) și Serghei Iachimov cu privire la anularea actelor administrative.

În motivarea acestei acțiuni, Anna Iachimova a indicat că la data de 19 iunie 2018 șeful serviciului de administrare a vânzărilor de gaze și a lucrărilor cu consumatorii din cadrul SA „Moldovagaz” a adoptat decizia nr. 37/k privind încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, în conformitate cu care a fost efectuată calcularea volumului de gaze naturale consumate în conformitate cu pct. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 415 din 25 mai 2011, în baza căreia reclamantei i-a fost înaintată spre plată factura în sumă de 37651,17 lei.

Temeiul adoptării acestei decizii, au servit actul de depistare a încălcărilor clauzelor contractuale nr. 2018/3 din 13 iunie 2018, procesul-verbal al comisiei filiala „Comrat-gaz” nr. 75 din 14 iunie 2018, calculul consumului de gaze din 14 iunie 2018 și procesul-verbal al comisiei nr. 37/k din 19 iunie 2018.

În opinia sa, decizia nr. 37/k din 19 iunie 2018 de recalculare a volumului de gaze naturale consumate conform sistemului paușal, actul de depistare a încălcărilor clauzelor contractuale nr. 2018/3 din 13 iunie 2018 și bonul de plată din 20 iunie 2018 pentru suma de 37651,17 lei sunt ilegale și urmează a fi anulate din următoarele considerente.

În conformitate cu pct. 119 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, controlul echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate este efectuat numai în prezența consumatorului final sau a reprezentantului consumatorului final.

Iar potrivit pct. 120 din Regulamentul enunțat, personalul operatorului de rețea nu este în drept să efectueze controlul echipamentului de măsurare în lipsa consumatorului final sau a reprezentantului acestuia.

Cu toate acestea, contrar normelor indicate, controlul echipamentului de măsurare a fost efectuat de reprezentanții operatorului fără participarea reclamantei sau a unui reprezentant împuternicit.

Or, persoana indicată în actul de depistare a încălcărilor clauzelor contractuale nr. 2018/3 din 13 iunie 2018 în calitate de reprezentant al consumatorului (Serghei Iachimov) nu este soțul reclamantei și respectiv nu poate fi reprezentantul legal al acesteia.

În același timp, reclamanta a menționat că decizia adoptată privind recalcularea volumului de gaze naturale consumate conform sistemului paușal, urmează a fi anulată și din motiv că operatorul de rețea nu a dovedit faptul încălcării de către consumator a clauzelor contractuale.

A menționat că casa locativă, care este locul de consum a gazelor naturale, a fost procurată în septembrie 2014, iar reclamanta nu a știut, nici nu a putut să știe că fostul proprietar al bunului imobil a construit un dispozitiv pentru distorsionarea rezultatelor măsurărilor volumului de gaze naturale consumate, or, dispozitivul indicat avea un caracter tănuit, fiind ascuns în peretele odăii de instrumente.

A specificat că din momentul procurării locuinței, în aceasta nu s-a făcut reparație sau alte lucrări de construcție, în cadrul cărora să fi putut depistat dispozitivul pentru intervenția neautorizată în instalațiile operatorului de rețea.

De asemenea, reclamanta a invocat că pe parcursul întregii perioade din momentul procurării casei locative, nu a locuit, deoarece practic permanent era plecată peste hotare la tratament, fapt care se confirmă prin copia de pe pașaportul anexat.

Respectiv, în virtutea faptelor și a circumstanțelor expuse, reclamanta nu a comis careva încălcări ale clauzelor contractuale, orientate spre distorsionarea rezultatelor măsurărilor volumului de gaze naturale consumate, atât cu ajutorul dispozitivului ascuns, cât și prin alte metode.

Reclamanta a mai susținut că concluzia cu privire la consumul neautorizat a gazelor naturale, indicată în decizia atacată, este neîntemeiată și nefondată, deoarece argumentele din decizia de sancționare au un caracter presupus, neconfirmat prin nici o metodă de probare prevăzută, având un caracter subiectiv și speculativ.

Din aceste considerente și având în vedere că concluziile indicate poartă un caracter presupus și nu sunt o constatare prevăzută de lege a încălcărilor comise de

către consumator a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a gazelor naturale consumate, care reprezintă unicul temei legal pentru calcularea volumului de gaze naturale consumate conform sistemului pașal, reclamanta a depus în data de 4 iulie 2018 în adresa pârâtului cerere prealabilă, care însă nu a fost examinată, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune.

În temeiul celor expuse, Anna Iachimova a solicitat anularea deciziei nr. 37/K emisă în privința sa privind încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final din 19 iunie 2018, a actului de depistare a încălcărilor clauzelor contractuale nr. 2018/3 din 13 iunie 2018 și a bonului de plată din 20 iunie 2018 eliberat pe numele său, pentru suma de 37651,17 lei.

Prin hotărârea din 2 noiembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, acțiunea în contencios administrativ depusă de Anna Iachimova a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 3 noiembrie 2021, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Anna Iachimova a depus apel.

Ulterior în urma recepționării la data de 29 decembrie 2021 a copiei hotărârii motivate, Anna Iachimova a completat la data de 4 ianuarie 2022, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, apelul cu motivare, solicitând admiterea acestuia, casarea actului judecătoresc contestat și emiterea unei decizii noi, de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 30 mai 2022 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul depus de Anna Iachimova și a fost menținută hotărârea din 2 noiembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

La data de 30 iunie 2022, Anna Iachimova a depus împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului împotriva deciziei din 30 mai 2022 a Curții de Apel Comrat și a hotărârii din 2 noiembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești ce constituie obiectul prezentului recurs și emiterea unei decizii noi, de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurenta a invocat dezacordul cu actele judecătorești contestate, considerându-le neîntemeiate prin faptul că au fost aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Cu alte cuvinte, instanțele ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri ilegale și neîntemeiate de respingere a acțiunii, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei.

La data de 3 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia motivării recursului depus de Anna Iachimova împotriva deciziei din 30 mai 2022 a Curții de Apel Comrat și a hotărârii din 2 noiembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la data de 18 august 2022, SA „Moldovagaz” a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Colegiul reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019. Potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată în data de 30 mai 2022 (f.d.168), fiind notificată recurentei Anna Iachimova în data de 6 iunie 2022 (f.d.180).

Astfel, depunerea împreună cu cererea de recurs, a motivării recursului în data de 30 iunie 2022, este în termen.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Anna Iachimova, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din același cod, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de

a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne decizia instanței de apel contestată într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Anna Iachimova.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Anna Iachimova se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron